

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

A közhasznú jogállás nyilvántartásba vétele

- a közhasznú jogállás megszerzése, megtartása, törlése -

Szerző:

Csedrekiné dr. Tóth Boglárka

Vecsés,

2014. szeptember 24.

2012. január hó 1. napján hatályba lépett az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről szóló 2011. évi CLXXV. törvény (továbbiakban Ectv.)

A közhasznúság fogalmának, törvényi feltételeinek szükségessé vált az újraszabályozása. A törvény indokolása szerint a törvény egyik legfontosabb - közhasznúságra vonatkozó - újítása a minősítés egyfokozatúvá tétele. Ennek oka az, hogy a kétfokozatú rendszer nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, mivel a fokozatok közötti tartalmi eltérés minimális lett, a határok és a kedvezmények körében fennálló különbségek elmosódtak. A törvény célja, hogy tényleges tartalommal töltsen meg a közhasznúság fogalmát. Mindezt a szervezeti kör minőségi átalakításával a többfokozatúság megszüntetésével és a tényleges tevékenység alapú minősítéssel kívánja elérni. Az egységes jogértelmezés és jogalkalmazás érdekében a törvény meghatározza a közhasznú tevékenység céljának fogalmát, valamint a közhasznú jogállás megszerzéséhez szükséges feltételeket.

A közhasznú szervezetek nyilvános és ellenőrzött működési garanciáinak megteremtése érdekében a szervezeteknek a közhiteles nyilvántartást vezető szervnél letétbe kell helyezniük közhasznúsági mellékletüket és számviteli beszámolójukat. A közhasznú jogállás megőrzése szempontjából elengedhetetlen, hogy a szervezet által letétbe helyezett melléklet és beszámoló adatai megfeleljenek a törvényben előírt feltételeknek. Amennyiben az említett feltételek nem teljesülnek, úgy a közhiteles nyilvántartást vezető szerv a közhasznú jogállást hivatalból, azonnali hatállyal megszünteti. A közhasznú szervezetek szabályos működésének ellenőrizhetőségét teremti meg a nyilvánosság kritériumának erősítése. E nyilvános, átlátható, ellenőrizhető működés tovább növeli a civil szervezetekbe vetett bizalmat, munkájuk társadalmi hasznosságába vetett hitet.

2012. január hó 1. napjától kezdve a civil szervezetek csak abban az esetben szerezhetik meg a közhasznú jogállást, ha az Ectv-ben meghatározott feltételeknek megfelelnek.

Azonban több szervezet is már e törvény hatálybalépése előtt közhasznú, illetve kiemelkedően közhasznú jogállásúnak minősült.

Ezen kettősség feloldására a törvényalkotó egy átmeneti rendelkezést iktatott be, miszerint azon szervezetek, amelynek a közhasznú, illetve kiemelkedően közhasznú jogállása az Ectv. hatályba lépése előtt nyilvántartásba vételre került, 2014. május hó 31. napjáig továbbra is igénybe vehetik az Ectv. hatályba lépése előtt megszerzett, valamint a jogszabályok által biztosított kedvezményeket. Azaz a jogalkotó egy két éves átmeneti időszakot biztosított e szervezeteknek az új törvényre való átállásra. Ez alapján e szervezeteknek 2014. május hó 31. napjáig kellett kezdeményezniük az Ectv-nek megfelelő közhasznúsági nyilvántartásba vételt. Így 2014. június hó 01. napjától csak az Ectv. alapján közhasznúsági nyilvántartásba vett szervezet jogosult a közhasznú megjelölés használatára és a közhasznú jogálláshoz kapcsolódó kedvezmények igénybevételére.

Amennyiben a már korábban közhasznú/kiemelkedően közhasznú szervezetek e törvényi kötelezettségüknek nem tettek eleget, a civil szervezetet nyilvántartó bíróság 2014. június hó 1. napjával törli a közhasznú/kiemelkedően közhasznú jogállását.

Lényeges megemlíteni, hogy az Ectv-ben meghatározott 2014. május hó 31. napján anyagi jogi határidőnek minősül. Ez azt jelenti, hogy a közhasznú jogállás megtartása iránti kérelemnek 2014. június hó 02. napjának 16 órájáig be kellett érkeznie a nyilvántartó bírósághoz. Azaz ez esetben nem elegendő annak igazolása, hogy a kérelmező a kérelmet 2014. június hó 02. napjáig postára adta. Amennyiben a kérelem elkészült a bíróság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, arra hivatkozással, hogy kérelem előterjesztésére külön jogszabály határidőt állapít meg, amit a kérelmező elmulasztott és a kérelmező igazolási kérelmet sem terjesztett elő, illetve azt a bíróság elutasította és egyben a bíróság törli a közhasznú jogállást, mivel a kérelmet nem terjesztették elő határidőben.

Gyakran hallható, hogy az előbbiekre figyelemmel ezen határidőt jogvesztő határidőnek is nevezik; de ez nem igaz a szó szoros értelmében. Ugyanis, ha a közhasznú jogállás megtartása iránti kérelem nem került előterjesztésre 2014. május 31. napjáig, abban az esetben a nyilvántartó bíróság hivatalból törli a közhasznú jogállást. Azonban ez nem zárja ki azt, hogy a szervezet - amennyiben a törvényi feltételeknek megfelel - ismételten kérje a közhasznú jogállás nyilvántartásba vételét. Amennyiben a kérelem és annak mellékletei alapján az kerül megállapításra, hogy a civil szervezet a törvény - közhasznú jogállás nyilvántartásba vétel - feltételeinek megfelel a bíróság a közhasznú jogállást ismételten nyilvántartásba fogja

venni. Ez esetben úgy mond „csak” annyi hátrány éri a szervezetet, hogy lesz egy olyan időszak, amikor nem minősült az adott szervezet közhasznú jogállásúnak.

Fontos tudni, hogy vannak olyan támogatások, amelyeket csak közhasznú jogállású civil szervezetek vehetnek igénybe, illetve olyan pályázatok, melyeken csak közhasznú szervezetek indulhatnak. Azonban a magánszemélyek jövedelemadójának felajánlható 1%-a nem ezek közé tartozik. Ugyanis a magánszemélyek 1%-os adó felajánlásából a nem közhasznú szervezetek is részesülhetnek.

Kérelem előterjesztése

A közhasznú nyilvántartásba vétele iránti kérelmet - akár annak újkénti megszerzéséről, akár a korábbi fenntartásról van szó - a közhasznú jogállás nyilvántartásba vétele iránti papír alapú kérelmen kell előterjeszteni. Az erre szolgáló űrlap letölthető a www.birosag.hu Nyomtatványok - Űrlapok menüpont alól, a Civil eljárások űrlapjai cím alól. Ugyanitt az űrlaphoz részletes kitöltési útmutató is található. A kérelmet mindenképp az itt található űrlapon kell előterjeszteni. Amennyiben nem ez az űrlap kerül benyújtásra az hiánypótlást von maga után. Kivételt képez ez alól az az eset, ha az űrlap 19. pontjában a kérelmező akként nyilatkozik, hogy az Ectv-ben előírt rendelkezéseket a korábbi létesítő okirat tartalmazza, azaz e pont alatt 1-es kód kerül feltüntetésre. Mivel ez esetben a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (továbbiakban Cnytv.) 44. § (9) bekezdése zárja ki a hiánypótlás lehetőségét; ilyenkor a bíróság a beszámolók és a korábban benyújtott létesítő okirat alapján dönt a közhasznúvá minősítésről. Fontos tudni, hogy amennyiben a civil szervezet létesítő okirata 2012. január hó 01. napját megelőzően került módosításra, vagy ugyan ezt követően módosították, de rendelkezéseit nem vizsgálták felül az Ectv. közhasznú jogállásra vonatkozó rendelkezések tükrében, akkor nem szabad beírni az 1-es kódot, mert eleve kizárt, hogy a törvény rendelkezéseinek megfeleltetésre került volna a létesítő okirat. Ennek ellenkezője az az eset, ha közhasznú jogállás nyilvántartásba vétele iránti kérelemmel egyidejűleg terjesztik elő a módosított létesítő okiratot. Ebben az esetben az űrlap 19. pontjában a 2-es kódot kell feltüntetni, mivel a korábbi létesítő okirat nem tartalmazta az Ectv-nek megfeleltetett rendelkezéseket.

Kérelem előterjesztésére jogosultak

Fontos az is, hogy a fenti kérelmeket ki terjesztheti elő. Erre vonatkozólag a Cnytv. 44. § (1) bekezdése tartalmaz rendelkezéseket. Ez azért bír jelentőséggel, mert ha a kérelmet nem a kérelem előterjesztésére jogosult személy terjeszti elő, akkor a bíróság a kérelmet hivatalból elutasítja a Cnytv. 29. § (1) bekezdésének f) pontja alapján. Ez szintén nem bír jogvesztéssel abból a szempontból, hogy a kérelem szabályszerűen újra előterjeszhető de idővesztéssel igen és a közhasznú jogállás ennyivel is később került nyilvántartásba vételre. A jogszabályi rendelkezés értelmében egyesület esetén a kérelmet az egyesület képviselőjére jogosult személy - általában az elnök -, míg alapítvány esetében a kuratórium elnöke, vagy az alapító(k) terjeszthetik elő. Ez utóbbi attól függ, hogy az alapító okirat a kérelemmel egyidejűleg módosításra került-e. Amennyiben igen, akkor a közhasznú jogállás nyilvántartásba vétele iránti kérelemmel együtt a változásbejegyzési kérelmet is elő kell terjeszteni, melyre csak az alapító(k) jogosult(ak) a Cnytv.53. § (1) bekezdése értelmében. Viszont, ha kérelem akként került előterjesztésre, hogy már a korábbi alapító okirat tartalmazta az Ectv-ben előírt rendelkezéseket, akkor a kuratórium elnöke is előterjesztheti.

Kérelemhez csatolandó melléletek

A kérelemhez minden esetben mellékelni kell az előző két lezárt üzleti év beszámolóját és közhasznúsági mellékletét, a nyilatkozatot arról, hogy az Ectv-ben előírt követelmények teljesítése a letétbe helyezett beszámolókból megállapítható, az igazolást - tértivevény másolata, OBH által érkeztetett beszámoló másolata - arra vonatkozólag, hogy az előző két lezárt üzleti év beszámolója az OBH-nál letétbe helyezésére került, valamint a vezető tisztségviselő/ felügyelő bizottsági tagok teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt elfogadó nyilatkozatát. Amennyiben a létesítő okirat is módosításra került, az esetben a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt létesítő okiratot - egyesület esetén a létesítő okirat módosítására vonatkozó közgyűlési határozatot, közgyűlési jegyzőkönyvet, jelenléti ívet - is csatolni kell a változásbejegyzés iránti kérelemmel együtt. E kérelem szintén letölthető a www.birosag.hu honlapról a Nyomtatványok - Űrlapok menüpont alól, a Civil eljárások űrlapjai cím alól. A kérelem - űrlap 17. pontjában a 19-es kódot kell feltüntetni és egyben azt is fel kell tüntetni, a kódot követően, hogy a létesítő okirat az Ectv. rendelkezéseinek megfeleltetésre került. Fontos, hogy 2014. március hó 15. napját követően, ha a civil szervezet módosítja a létesítő okiratát - alapszabályát, alapító okiratát - azt egyben már meg kell feleltetni a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény rendelkezéseinek. Ez esetben az űrlapon azt is fel kell

tüntetni, hogy a létesítő okirat az új Ptk-nak is megfeleltetésre került. Egyesület esetében az alapszabály rendelkezéseit az új Ptk. jogi személyek általános szabályairól és az egyesületről szóló rendelkezéseinek, míg alapítvány esetében az alapító okiratot az új Ptk. jogi személyek általános szabályairól és az alapítványról szóló rendelkezéseinek kell megfeleltetni. (Polgári Törvénykönyv Harmadik Könyv Első rész I-V. Cím 3:1. § - 3:48. § és Második rész VII. - IX. Cím 3:63. § - 3:87. § és és Hatodik rész XXII. - XXVII. Cím 3:378. § - 3:404. §).

Közhasznú jogállás nyilvántartásba vételének feltétele

Közhasznú szervezetté minősíthető a Magyarországon nyilvántartásba vett közhasznú tevékenységet végző szervezet, amely a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez megfelelő erőforrásokkal rendelkezik, továbbá amelynek megfelelő társadalmi támogatottsága kimutatható, és amely civil szervezet (ide nem értve a civil társaságot), vagy olyan egyéb szervezet, amelyre vonatkozóan a közhasznú jogállás megszerzését törvény lehetővé teszi.

A közhasznú tevékenységet végző szervezet az esetben járul hozzá a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez, amennyiben az előző évről szóló közhasznúsági melléklet célcsoportra vonatkozó adatai alapján a szervezet szolgáltatásai a szervezet testületi tagjain, munkavállalóin, önkéntesein kívül más személyek számára is hozzáférhetőek.

Megfelelő erőforrás a szervezet rendelkezésére állásáról az esetben beszélhetünk, ha az előző két lezárt üzleti év vonatkozásában a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

- a) az átlagos éves bevétele meghaladja az egymillió forintot, vagy
- b) a két év egybeszámított adózott eredménye (tárgyévi eredménye) nem negatív, vagy
- c) a személyi jellegű ráfordításai (kiadásai) - a vezető tisztségviselők juttatásainak figyelembevétele nélkül - eléri az összes ráfordítás (kiadás) egynegyedét.

Lényeges, hogy e három feltétel közül legalább egynek teljesülnie kell

A megfelelő társadalmi támogatottság akkor mutatható ki, ha az előző két lezárt üzleti éve vonatkozásában a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

a) a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint a szervezetnek felajánlott összegből kiutalt összeg eléri az 54. § szerinti bevétel nélkül számított összes bevétel kettő százalékát, vagy

b) a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások eléri az összes ráfordítás felét a két év átlagában, vagy

c) közhasznú tevékenységének ellátását tartósan (két év átlagában) legalább tíz közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy segíti a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően.

Azaz e három feltétel közül is legalább egynek meg kell felelnie a civil szervezetnek. Azonban a három - három feltétel közül legalább 1 - 1 feltételnek meg kell felelni a civil szervezetnek, azaz nem elegendő az, ha például csak a megfelelő erőforrás, vagy pedig csak a megfelelő társadalmi támogatottság mutatható ki. A közhasznú jogállás megállapításhoz mind a megfelelő erőforrás, mind pedig a megfelelő társadalmi támogatottság megléte szükséges.

A bíróság a fenti feltételek fennállását a civil szervezet előző két lezárt üzleti évre vonatkozó éves beszámolója és közhasznúsági jelentése alapján állapítja meg. Ehhez a NAV honlapjáról letölthető „A kettős (vagy egyszeres) könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete” adatlap. (PK-141-es vagy PK-142-es nyomtatvány)

A közhasznúsági nyilvántartásba vételhez a szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell, hogy a szervezet

a) milyen közhasznú tevékenység(ek)et folytat, e közhasznú tevékenység(ek)et mely közfeladat(ok)hoz kapcsolódóan végzi, továbbá hogy e közfeladat(ok) teljesítését mely jogszabályhely(ek) írja (írják) elő, valamint - ha tagsággal rendelkezik - nem zárja ki, hogy tagjain kívül más is részesülhessen a közhasznú szolgáltatásaiból;

b) gazdasági-vállalkozási tevékenységet csak közhasznú vagy a létesítő okiratban meghatározott alapcél szerinti tevékenység megvalósítását nem veszélyeztetve végez;

c) gazdálkodása során elért eredményét nem osztja fel, azt a létesítő okiratában meghatározott közhasznú tevékenységére fordítja;

d) közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt.

Ez előbbi - Ectv. 34. § (1) bekezdésének b)-d) pontjában foglalt rendelkezéseket- a létesítő okiratnak szó szerint kell tartalmaznia.

Az Ectv. 34. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a civil szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell, hogy a civil szervezet milyen közhasznú tevékenység(ek)et folytat, e közhasznú tevékenység(ek)et mely közfeladat(ok)hoz kapcsolódóan végzi, továbbá hogy e közfeladat(ok) teljesítését mely jogszabályhely(ek) írja (írják) elő. A létesítő okiratban csak azokat a közhasznú tevékenységeket kell feltüntetni, melyeket a civil szervezet ténylegesen végez, illetve a szervezet céljához, feladatához kapcsolódik, mivel a jogszabályi rendelkezések értelmében a közhasznú tevékenységnek a civil szervezet célja szerinti tevékenységnek is kell lenni egyben. Az, hogy a volt Khtv. szerinti közhasznú tevékenységek alapján mely jogszabályhelyre kell hivatkozni a létesítő okiratban megnézhető és letölthető a http://www.kalamarisegyesulet.hu/doksik/civildolgok/kozfeladatok_kszt_szerint.pdf oldalról.

A közhasznú jogállásnak további feltétele, hogy a létesítő okirat tartalmazza az Ectv. 37. § (2) - (3) bekezdésében, 38. § - 39. § - ban foglalt rendelkezéseket. Erre tekintettel a több tagból álló döntéshozó szerv ülésezésének gyakoriságára - amely évi egy alkalomnál kevesebb nem lehet -, az ülések összehívásának rendjére, a napirend közlésének módjára, az ülések nyilvánosságára, határozatképességére és a határozathozatal módjára, a közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek összeférhetlenségére, ha a közhasznú szervezet működését és gazdálkodását ellenőrző felügyelő szerv létrehozása vagy kijelölése kötelező, ennek létrehozására, hatáskörére és működésére, valamint a közhasznú szervezet éves beszámolója jóváhagyásának módjára vonatkozó szabályokat. Továbbá a közhasznú szervezet létesítő okiratának vagy - ennek felhatalmazása alapján - belső szabályzatának rendelkeznie kell olyan nyilvántartás vezetéséről, amelyből a döntésre jogosult szerv döntésének tartalma, időpontja és hatálya, illetve a döntést támogatók és ellenzők számaránya (ha lehetséges, személye) megállapítható, a döntéseknek az érintettekkel való közlési, illetve nyilvánosságra hozatali módjáról, a közhasznú szervezet működésével kapcsolatosan keletkezett iratokba való betekintés rendjéről, valamint a közhasznú szervezet működésének, szolgáltatása igénybevétele módjának, beszámoló közlésének nyilvánosságáról.

Létesítő okirat módosításakor a határozatképességre és határozathozatal módjának, a közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek összeférhetetlenségének szabályozása körében figyelemmel kell lenni az új Ptk. rendelkezéseire is. Erre figyelemmel a létesítő okiratnak tartalmazni kell a Ptk. 3:19. § (2) bekezdésében, 3:22. §-ban, 3:26. § (2) - (3) bekezdésében, egyesület esetében a 3:76. §-ban, alapítvány esetében a 3:397. § (3) - (4) bekezdésében és a 3:400. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket. Lényeges, hogy az Ectv. 38. § és 39. § - a szintén a civil szervezet szervei határozathozatalára, illetve a vezető tisztségviselők összeférhetetlenségére vonatkozóan tartalmaz szabályokat, így a létesítő okiratnak - ahogy ezt már fent említettem - ezeket a rendelkezéseket is tartalmaznia kell.

Itt hívnám fel a figyelmet arra, hogy az új Ptk. akként rendelkezik, hogy a közgyűlés nem nyilvános. Azonban a Ptk. ezen rendelkezése nem kógens, illetve az Ectv. egy speciális szabály a Ptk-hoz képest és ebből következőleg, a közgyűlésnek nyilvánosnak kell lennie, mivel az Ectv. 37. § (1) bekezdése ekként rendelkezik. Ezen jogszabályhelynek megfelelően a közgyűlésnek, az elnökség üléseinek, valamint a kuratórium üléseinek is nyilvánosnak kell lennie.

Egyebekben utalnék arra is, hogy a létesítő okiratnak természetesen tartalmaznia kell a Ptk-ban meghatározott kötelező tartalmi elemeket is. (Ptk. 3:5. §, 3:71.§, 3:391. §) Ez sok esetben az egyesületek esetén jelent problémát, mivel az alapszabályban rendelkezni kell arról, hogy az alapszabály részét képezi a külön mellékletként kezelt tagjegyzék, figyelemmel a Ptk. 3:5. § d) pontjában foglalt rendelkezésre, miszerint a létesítő okiratban meg kell határozni az egyesület alapítóit, valamint azok lakóhelyét. Így amennyiben ezt nem az alapszabály tartalmazza, abban az esetben ezt a mellékletet is csatolni kell. Továbbá az alapszabályban rendelkezni kell a tagdíj mértékéről, azt összegszerűen meghatározva. Ez természetesen nem zárja ki azt, hogy a létesítő okirat akként rendelkezzen, hogy a tagdíj mértékét ezt követően - meghatározott időpontban - a közgyűlés határozza meg.

Problémát jelent sok esetben a felügyelő bizottság létrehozása. Az Ectv., valamint a Ptk alapján egyesület esetében csak abban az esetben kötelező a felügyelő bizottság létrehozása, ha az egyesület tagjainak több mint fele nem természetes személy, vagy ha a tagság létszám a 100 főt meghaladja (Ptk. 3:82. § (1) bekezdése), illetve ha a közhasznú szervezet éves bevétele meghaladja az 50 millió forintot (Ectv. 40. § (1) bekezdése). Ezzel szemben alapítvány esetében a felügyelő bizottság létrehozása abban az esetben kötelező, ha a közhasznú szervezet éves bevétele meghaladja az 50 millió forintot (Ectv. 40. § (1)

bekezdése). Ennek megfelelően amennyiben a civil szervezet nem rendelkezik felügyelőbizottsággal, illetve nem is köteles annak létrehozására, abban az esetben mellőzze az erre vonatkozó rendelkezéseket, mivel amennyiben a létesítő okiratban ezt szabályozza, azzal egyidejűleg létre is hozta a felügyelő bizottságot. Amennyiben nem rendelkezik felügyelőbizottsággal és annak létrehozására nem is köteles, abban az esetben a létesítő okiratban legfeljebb annyit kell feltüntetni, hogy a jogszabályi rendelkezések alapján mikor kötelező felügyelő bizottság létrehozása és ezen feltételek hiányában nem hozott létre felügyelő bizottságot. Amennyiben rendelkezik felügyelőbizottsággal, illetve köteles annak létrehozására abban az esetben a létesítő okiratban fel kell tüntetni a felügyelőbizottsági tagokra vonatkozó kizárási és összeférhetetlenségi szabályokat, valamint a határozathozatalára vonatkozó szabályokat.

Vezető tisztségviselők, felügyelő bizottsági tagok nyilatkozata

Mind a vezető tisztségviselőknek - elnökség tagjai, kuratórium tagjai -, mind pedig a felügyelő bizottsági tagoknak nyilatkozniuk kell, hogy a jogszabályi feltételeknek megfelelnek, a megbízásukat vállalják, azt személyesen látják el. Továbbá nyilatkozniuk kell a tekintetben is, hogy velük szemben sem a jogszabályokban, sem a létesítő okiratban meghatározott kizáró körülmények és összeférhetlenségi okok nem állnak fenn.

Egyesület esetén a vezető tisztségviselőknek az elfogadó nyilatkozatban nyilatkozniuk kell, hogy nagykorúak, cselekvőképesek, büntetlen előéletűek, ügyvezetési feladataikat személyesen látják el, vezető tisztségviselő tevékenységtől eltiltás hatálya alatt nem állnak, valamint a tisztséget, amire megválasztották elfogadják. Illetve nyilatkozzanak, hogy velük szemben a létesítő okiratban felsorolt kizáró körülmények nem állnak fenn. Nyilatkozniuk kell a tekintetben is, hogy a döntéshozó szerv, valamint az ügyvezető szerv határozathozatalában nem vesznek részt, amennyiben a határozat alapján, ők vagy közeli hozzátartozójuk kötelezettség vagy felelősség alól mentesül, vagy bármilyen más előnyben részesül, illetve a megkötendő jogügyletben egyébként érdekelt. Nyilatkozniuk kell továbbá, hogy a határozathozatalban nem vesznek részt, amennyiben a határozat kötelezettség vagy felelősség alól mentesíti vagy a jogi személy terhére másfajta előnyben részesíti; amennyiben a határozat szerint vele szerződést kell kötni; amennyiben a határozat alapján ellene pert kell indítani; amennyiben olyan hozzátartozója érdekelt a döntésben, aki a jogi személynek nem tagja vagy alapítója; amennyiben a döntésben érdekelt más szervezettel többségi befolyáson alapuló kapcsolatban áll; vagy amennyiben egyébként személyesen érdekelt a döntésben. A

vezető tisztségviselők, hogy velük szemben az alapszabályban meghatározott, valamint az Ectv. 38. § és 39. § -ban meghatározott kizáró körülmények nem állnak fenn.

Alapítvány esetében kuratóriumi tagoknak teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt elfogadó nyilatkozatban nyilatkozniuk kell a tekintetben, hogy nagykorúak, a cselekvőképességüket a tevékenysége ellátáshoz szükséges körben nem korlátozták, ügyvezetési feladataikat személyesen látják el, vezető tisztségviselő tevékenységtől eltiltás hatálya alatt nem állnak, büntetlen előéletűek vagy pedig amennyiben bűncselekmény elkövetése miatt szabadságvesztésre ítélték, nyilatkozzanak a tekintetben, hogy a büntetett előlélethez fűződő hátrányos következményektől már mentesültek. Illetve nyilatkozzanak, hogy velük szemben az alapító okiratban felsorolt kizáró körülmények nem állnak fenn. Nyilatkozniuk kell, hogy a határozathozatalban nem vesznek részt, amennyiben a határozat alapján saját maguk vagy a közeli hozzátartozójuk kötelezettség vagy felelősség alól mentesül vagy bármilyen más előnyben részesül, illetve a megkötendő jogügyletben egyébként érdekeltek, valamint, ha a határozat kötelezettség vagy felelősség alól mentesíti vagy a jogi személy terhére másfajta előnyben részesíti; ha a határozat szerint vele kell szerződést kötni, ha a határozat alapján ellene pert kell indítani; ha olyan hozzátartozója érdekelt a döntésben, aki a jogi személynek nem tagja vagy alapítója; ha a döntésben érdekelt más szervezettel többségi befolyáson alapuló kapcsolatban áll. Továbbá nyilatkozatot kell tenniük arra vonatkozólag is, hogy a vezető tisztségviselőkkel szemben az Ectv. 38. § - 39. § -ban felsorolt kizáró körülmények, összeférhetlenségi okok nem állnak fenn. A kuratóriumi tagoknak nyilatkozniuk kell továbbá, hogy az alapítványnak nem kedvezményezettjei, illetve az alapítvány kedvezményezettjének nem közeli hozzátartozói. Az elfogadó nyilatkozatban az elnök és a kuratórium tagjainak nyilatkozatot kell tenni a tekintetben is, hogy az alapító sem közvetlenül, sem közvetve rajtuk keresztül az alapítvány vagyonaára közvetlen befolyást nem gyakorol. A kuratóriumi tagoknak nyilatkozniuk kell továbbá, hogy az ügyvezetési feladataikat személyesen látják el.

Amennyiben rendelkezik felügyelő bizottsággal és a felügyelőbizottsági tagok megválasztásra kerültek az esetben felügyelőbizottsági tagoknak teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt elfogadó nyilatkozatban nyilatkozniuk kell, hogy a cselekvőképességüket a tevékenysége ellátáshoz szükséges körben nem korlátozták, ügyvezetési feladataikat személyesen látják el, vezető tisztségviselő tevékenységtől eltiltás hatálya alatt nem állnak, büntetlen előéletűek vagy pedig amennyiben bűncselekmény elkövetése miatt szabadságvesztésre ítélték, nyilatkozzanak a tekintetben, hogy a büntetett előlélethez fűződő hátrányos következményektől már mentesültek. Illetve nyilatkozniuk kell, hogy velük szemben az létesítő okiratban

felsorolt kizáró körülmények nem állnak fenn. Nyilatkozniuk kell a tekintetben is, hogy a civil szervezet döntéshozó, illetve ügyvezető szervének nem elnöke és nem tagja (ide nem értve az egyesület döntéshozó szervének azon tagjait, akik tisztséget nem töltenek be). Nyilatkozniuk kell, hogy a határozathozatalban nem vesznek részt, amennyiben a határozat alapján saját maguk vagy a közeli hozzátartozójuk kötelezettség vagy felelősség alól mentesül vagy bármilyen más előnyben részesül, illetve a megkötendő jogügyletben egyébként érdekelt. Illetve nyilatkozniuk kell, hogy velük szemben a létesítő okiratban felsorolt kizáró körülmények, illetve az Ectv. 38. § - 39. § -ban felsorolt kizáró körülmények, összeférhetetlenségi okok nem állnak fenn.

Mindezek alapján levonható az a következtetés, hogy a közhasznú jogállás megszerzésének, megtartásának 2012. január hó 01. napja óta szigorú feltételei vannak. Ahhoz, hogy a bíróság e jogállást nyilvántartásba vegye egyrészt meg kell felelni a törvényben meghatározott anyagi jogi feltételeknek, illetve komoly odafigyelést igényel a létesítő okirat módosításakor is. Hiszen ha a létesítő okirat nem tartalmazza a kötelezően előírt tartalmi elemeket, abban az esetben a bíróság megtagadhatja, elutasíthatja közhasznú jogállás nyilvántartásba vétele iránti kérelmet, vagy akár ezen jogállást törölheti is.

A közhasznú jogállás részletes szabályai az Ectv. 31. § - 50. §-ban található, míg a közhasznú nyilvántartásba vételre és közhasznú minősítés nyilvántartásból törlésére vonatkozó szabályokat a Cnytv. 44-45.§-a tartalmazza.